

Inšpektorát práce Banská Bystrica

Spôsob zriadenia Inšpektorátu práce Banská Bystrica , právomoci, kompetencie a stručný popis organizačnej štruktúry

Inšpektorát práce Banská Bystrica (ďalej len Inšpektorát práce) je v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám **povinnou osobou na sprístupňovanie informácií.**

Inšpektorát práce je podľa § 7 ods. 1 z. č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) je orgánom štátnej správy so sídlom v Banskej Bystrici. Inšpektorát práce je rozpočtová organizácia, ktorú riadi a za jeho činnosť zodpovedá hlavný inšpektor práce.

Hlavné úlohy Inšpektorátu práce

Inšpektorát práce:

- a) zabezpečuje vykonávanie inšpekcie práce v rozsahu ustanovenom v § 2 ods. 1 zákona a vykonávanie dohľadu podľa § 30 zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 436/2001 Z. z., najmä dozerá, či požiadavkám ochrany práce zodpovedajú
 - 1. výber, umiestnenie, usporiadanie, používanie, udržiavanie a kontrola pracoviska, pracovného prostredia, pracovných prostriedkov, ochranných prostriedkov, chemických faktorov, fyzikálnych faktorov, biologických faktorov, faktorov ovplyvňujúcich psychickú pracovnú záťaž a sociálnych opatrení a
 - 2. pracovné postupy, pracovný čas, organizácia ochrany práce a systém jej riadenia,
- b) vyšetruje príčiny vzniku závažného pracovného úrazu, bezprostrednej hrozby závažnej priemyselnej havárie, závažnej priemyselnej havárie, bezpečnostné, technické a organizačné príčiny profesionálnej otravy, choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania, vedie ich evidenciu a podľa potreby vyšetruje príčiny vzniku aj ostatných pracovných úrazov,
- c) uplatňuje záväzným stanoviskom požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri povoľovaní a kolaudácii stavieb a ich zmien, ktoré bude zamestnávateľ a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, používať na plnenie svojich úloh,
- d) vydáva a odoberá povolenie na vykonávanie ľahkých prác fyzickou osobou podľa Zákonníka práce
- e) odoberá
 - 1. oprávnenie, osvedčenie a preukazy vydané fyzickej osobe a právnickej osobe na vykonávanie činností podľa osobitných predpisov,

Inšpektorát práce Banská Bystrica

2. osvedčenie bezpečnostného technika, o čom bezodkladne informuje právnickú osobu, ktorá vydala osvedčenie,
- f) preveruje dodržiavanie rozsahu a podmienok oprávnení, osvedčení a preukazov vydaných podľa tohto zákona a osobitných predpisov,
 - g) predkladá návrh Národnému inšpektorátu práce na odobratie oprávnenia alebo osvedčenia,
 - h) podieľa sa na odbornej výchove a vzdelávaní inšpektorov práce,
 - i) rozhoduje o uložení pokút podľa § 19, 20 zákona a osobitného predpisu,
 - j) prejednáva priestupky, rozhoduje o uložení pokút za priestupky a o zákaze činnosti podľa osobitných predpisov,
 - k) zisťuje, zhromažďuje, spracúva a odovzdáva informácie v oblasti ochrany práce pre informačný systém ochrany práce,
 - l) predkladá Národnému inšpektorátu práce podnety na zlepšenie ochrany práce,
 - m) oznamuje zistené prípady nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania Sociálnej poisťovni, Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, a ak ide o cudzinca, ktorý vykonával nelegálnu prácu, aj útvaru Policajného zboru,
 - n) vydáva na požiadanie na účely poskytnutia štátnej pomoci a na účely preukázania splnenia podmienok účasti vo verejnom obstarávaní potvrdenie o tom, že ku dňu požiadania nebolo zistené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania, a to do siedmich pracovných dní od požiadania,
 - o) poveruje prizvaného odborníka prípravou odborných podkladov v osobitných prípadoch, ak to vyžaduje povaha výkonu inšpekcie práce,
 - p) udeľuje výnimky podľa § 34 ods. 1 písm. f) zákona č. 462/2007 Z. z..

Inšpektorát práce je oprávnený podať podnet na zrušenie živnostenského oprávnenia alebo na pozastavenie prevádzkovania živnosti, ak zamestnávateľ pri prevádzkovaní živnosti závažne porušuje právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo tento zákon.

Závažným porušením právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a tohto zákona na účely zrušenia živnostenského oprávnenia alebo pozastavenia prevádzkovania živnosti je, ak zamestnávateľ pri prevádzkovaní živnosti

- a) nezabezpečí ochranné zariadenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo fungovanie týchto ochranných zariadení,
- b) v priestoroch podľa § 6 ods. 1 písm. h) zákona č. 124/2006 Z. z. v znení zákona č. 309/2007 Z.z. neprijme opatrenia na vylúčenie ohrozenia života a zdravia zamestnancov,

Inšpektorát práce Banská Bystrica

nevykoná nevyhnutné opatrenia na obmedzenie možných následkov ohrozenia života a zdravia zamestnancov alebo umožní prístup zamestnancom, ktorí nie sú riadne a preukázateľne oboznámení, nemajú výcvik a vybavenie podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

- c) neposkytne zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky alebo ich neudržiava vo funkčnom stave,
- d) nedodrží zákaz orgánu inšpekcie práce alebo
- e) opakovane neumožní inšpektorovi práce pri výkone inšpekcie práce vstup do svojich priestorov a na svoje pracoviská.

Inšpektorát práce je povinný

- a) bezodkladne preskúmať odôvodnenosť požiadavky odborového orgánu na prerušenie práce podľa § 149 Zákonníka práce
- b) zakázať osobné vykonávanie odborných úloh bezpečnostného technika alebo autorizovaného bezpečnostného technika fyzickej osobe, ktorá je zamestnávateľom, alebo štatutárnemu orgánu zamestnávateľa, ktorý je právnickou osobou, za podmienok ustanovených z. č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Inšpektorát práce rozhoduje o zavedení noriem spotreby práce a ich zmenách u zamestnávateľa, ak nedošlo k dohode podľa § 133 ods. 3 Zákonníka práce

Inšpektorát práce je v správnom konaní správnym orgánom prvého stupňa.

Inšpektorát práce je nezávislý pri vykonávaní inšpekcie práce.

Inšpekcia práce je

a) dozor nad dodržiavaním

1. pracovnoprávnych predpisov, ktoré upravujú pracovnoprávne vzťahy, najmä ich vznik, zmenu a skončenie, mzdové podmienky a pracovné podmienky zamestnancov vrátane pracovných podmienok žien, mladistvých, domáckych zamestnancov, osôb so zdravotným postihnutím a osôb, ktoré nedovršili 15 rokov veku,
2. právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane predpisov upravujúcich faktory pracovného prostredia,
3. právnych predpisov, ktoré upravujú zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania,
4. záväzkov, ktoré vyplývajú z kolektívnych zmlúv,
5. § 5 ods. 2, § 12 ods. 2, § 13 ods. 3 a § 14 zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zamestnávateľom v rozsahu jeho povinností uzatvoriť zamestnávateľskú zmluvu a platiť a odvádzať príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie za zamestnanca vykonávajúceho práce, ktoré sú na základe rozhodnutia orgánu na ochranu zdravia

Inšpektorát práce Banská Bystrica

zaradené do kategórie 3 alebo 4, a za zamestnanca, ktorý vykonáva práce tanečného umelca alebo hudobného umelca, ktorý vykonáva profesiu hráča na dychový nástroj,

- b) vyvodzovanie zodpovednosti za porušovanie predpisov uvedených v písmene a) a za porušovanie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv,
- c) poskytovanie bezplatného poradenstva zamestnávateľom, fyzickým osobám, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, a zamestnancom v rozsahu základných odborných informácií a rád o spôsoboch, ako najúčinnejšie dodržiavať predpisy ustanovené v písmene a).

Inšpekcia práce je aj dozor nad dodržiavaním právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa vyššie uvedeného odseku písm. a) druhého bodu u štátnych zamestnancov.

Inšpekcia práce sa vykonáva

- a) na všetkých pracoviskách zamestnávateľov a fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, vrátane pracovísk nachádzajúcich sa na súkromných pozemkoch a v obydliach fyzických osôb,
- b) vo všetkých priestoroch, v ktorých domácky zamestnanec vykonáva dohodnutú prácu a v ktorých zamestnanec vykonáva prácu podľa dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

Organizácia Inšpektorátu práce

Inšpektorát práce riadi a za jeho činnosť zodpovedá hlavný inšpektor práce, ktorého na návrh generálneho riaditeľa vymenúva a odvoláva minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Hlavný inšpektor práce zodpovedá za činnosť inšpektorátu práce generálnemu riaditeľovi.

Hlavného inšpektora práce v čase jeho neprítomnosti zastupuje v rozsahu jeho práv a povinností štátny zamestnanec v súlade s príkazom hlavného inšpektora práce na usmernenie činnosti útvarov Inšpektorátu práce, vydávanie riadiacich aktov a aprobačných oprávnení.

Inšpektorát práce sa člení na oddelenia, prípadne na iné organizačné útvary

- Kancelária hlavného inšpektora práce – vedúceho služobného úradu
- Oddelenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- Oddelenie pracovnoprávných vzťahov,
- Oddelenie dopravy,
- Oddelenie ekonomiky a prevádzky,
- Oddelenie právnych služieb,
- Oddelenie informatiky
- Zástupca hlavného inšpektora práce pre inšpekciu práce
- Osobný úrad

Za činnosť oddelenia zodpovedá vedúci príslušného oddelenia.

Organizačnú štruktúru Inšpektorátu práce určuje organizačný poriadok.